Hawdd ei Ddeall

Y Grŵp Trawsbleidiol ar Anabledd Dysgu

Nodiadau o gyfarfod rhif 13 ar 18 Mehefin 2025.
Roedd y cyfarfod yn Nhŷ Hywel ym Mae Caerdydd ac ar Zoom.

Pobl a ddaeth i'r cyfarfod

- **Sioned Williams AS** – Aelod o'r Senedd, Cadeirydd
- **Sam Williams** – Anabledd Dysgu Cymru, Cyd-ysgrifennydd
- **Sara Pickard** – Mencap Cymru, Cyd-ysgrifennydd
- **Mike Hedges AS** – Aelod o'r Senedd
- **Mark Isherwood AS** – Aelod o'r Senedd
- **Sion Jones** – Mencap Cymru
- **Mark Jones** – Gig Buddies Cymru
- **Richie Horrigan** – Gig Buddies Cymru
- **Kate Young** – Fforwm Cymru Gyfan
- **Joe Powell** – Pobl yn Gyntaf Cymru
- **Beth Rees** – Anabledd Dysgu Cymru
- **Eliza Wright** – Mencap Cymru
- **Angela Owen-Griffiths** – Senedd

- **Gwen Anslow** – Fforwm Cymru Gyfan
- **Michael Beynon** – Mencap Cymru
- **Thea Brain** – Fforwm Gofal Cymru
- **Daniel Bray** – Your Voice Advocacy
- **Grace Coppock** – Fforwm Cymru Gyfan
- **Steven Crane-Jenkins** – BASW Cymru
- **Wayne Crocker** – Mencap Cymru
- **Samantha Dodd** – Cartref Ni
- **Gillian Eastwood** – Cartref Ni
- **Carl Edwards** – ITV Cymru Wales
- **Adam Elameer**
- **Amanda Everson** – CWVYS
- **Angharad Griffiths** – Senedd Cymru
- **Jonathan Griffiths** – Ymddiriedolwr Anabledd Dysgu Cymru
- **Julia Hawkins** – Hft
- **Lara Homan** – Gweithrediaeth GIG Cymru
- **Nadine Honeybone**
- **Geraint Jones-Griffiths** – Anabledd Dysgu Cymru
- **Wayne Lewis** – V21
- **Elin Llŷr** – ITV Cymru Wales
- **Marg McNeill** – SEE Around Britain
- **Lucy O'Leary** – Anabledd Dysgu Cymru
- **Colette O'Sullivan** – SAM
- **Louise Peck** – Your Voice Advocacy
- **Joe Powell** – Pobl yn Gyntaf Cymru
- **Jackie Prosser** – Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Pen-y-bont ar Ogwr (BAVO)
- **Ana Reis-Rogers** – PAVS
- **Rachel Richards** – Cronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol
- **Zoe Richards** – Anabledd Dysgu Cymru
- **Simon Rose –** Anabledd Dysgu Cymru
- **Adele Rose-Morgan** – Rhiant
- **Sarah Sidman-Jones** – Cyngor Bro Morganwg
- **Darren Smith**
- **Kelly Stuart** – Pobl yn Gyntaf Cymru

- **Foo Seng Thean** – Cymdeithas Tsieineaidd yng Nghymru
- **Mel Thomas** – Cymdeithas Dai Cymoedd i'r Arfordir
- **Eloise Tong** – Theatr Hijinx
- **Oliver Townsend** – Mirus
- **Karen Warner** – Anabledd Dysgu Cymru
- **Sarah Washbrook**
- **Sheena Williams** – BIP Betsi Cadwaladr
- **Victoria Waller** – Gig Buddies Cymru
- **Andrew Jenkins** – Senedd

Pobl a ddywedodd nad oedden nhw'n gallu dod i'r cyfarfod

- **Janis Griffiths** – Rhiant
- **Davina Carey-Evans** – Cronfa'r Teulu
- **Julian Hallett** – Cymdeithas Syndrom Down

Gwybodaeth am y ddogfen yma

This is an easy read version. The words and their meaning are easy to read and understand.

Gallai'r geiriau mewn **ysgrifen las drwm** fod yn anodd eu deall. Mae eglurhad ar gyfer pob un o'r geiriau hyn wedi'i gynnwys mewn blwch o dan y gair. Gallwch chi weld beth yw ystyr yr holl eiriau glas ar **dudalen 13.**

1. Croeso a chyflwyniadau

Mae **Sioned Williams** yn Aelod o'r Senedd a hi yw **Cadeirydd** y Grŵp Trawsbleidiol.

Cadeirydd y grŵp yw'r person sy'n arwain y cyfarfodydd.

Croesawodd Sioned bawb i'r cyfarfod.

Croesawodd Sioned Sara Pickard yn ôl. Sara yw **cyd-ysgrifennydd** y grŵp.

Y **cyd-ysgrifennydd** yw'r person neu'r sefydliad sy'n gyfrifol am drefnu'r grŵp. Er enghraifft, mae'n trefnu cyfarfodydd ac yn dosbarthu agendâu.

Cyd-ysgrifenyddion yw pan fydd mwy nag un person yn rhannu rôl yr ysgrifennydd.

Dywedodd Sioned ei bod hi'n Wythnos Anabledd Dysgu.

Cyflwynodd hi'r siaradwyr:

- Richie Horrigan o **Gig Buddies Cymru**.
- Elin Llŷr a Carl Edwards o **ITV Cymru**.
- Michael Beynon o **Mencap Cymru**.

2. Cyflwyniad gan Richie Horrigan o Gig Buddies Cymru

Dywedodd Richie fod Gig Buddies Cymru yn bwysig iawn iddo. Mae'n ei helpu i fynd i gigs cerddoriaeth, aros allan yn hwyr a gwneud ffrindiau newydd.

Mae mynd i gigs yn helpu Richie i deimlo'n hapus ac yn llai pryderus.
Dangosodd fideo sut beth yw Gig Buddies gyda llawer o luniau o Richie yn mwynhau nosweithiau allan.

Mae bod yn **llysgennad** i Gig Buddies yn gwneud iddo deimlo'n falch ac yn hapus. Weithiau mae hefyd yn gwneud iddo deimlo'n emosiynol.

Llysgennad yw rhywun sy'n hyrwyddo rhywbeth. Gallai hyn fod yn dweud wrth bobl am wasanaeth neu sefydliad.

Mae Richie hefyd:
- Yn gweithio gydag Innovate Trust a First Choice Housing. Mae'n gofyn i bobl beth yw eu barn am ble maen nhw'n byw.
- Yn helpu i redeg grŵp am berthnasoedd a chanlyn ar-lein. Mae'r grŵp hwn yn helpu pobl i aros yn ddiogel ar-lein.

Mae Richie yn cynllunio noson gerddoriaeth o'r enw **RichieFest** ar 19 Gorffennaf i ddathlu ei ben-blwydd. Bydd y digwyddiad yn codi arian ar gyfer Gig Buddies.

Diolchodd Sioned i Richie am ei sgwrs ac am rannu ei stori.

3. Cyflwyniad gan Elin Llŷr a Carl Edwards o ITV Cymru

Siaradodd Elin a Carl am eu gwaith gyda Mencap Cymru.

Siaradon nhw am Sara Pickard o Mencap yn gweithio gydag ITV Cymru. Helpodd Sara i wneud cysylltiadau â'r cyfryngau a chyd-gyflwynodd sioe o'r enw Sharp End.

Dangoson nhw fideo am sut beth yw ymweld ag ITV Cymru a gweithio yno.

Siaradon nhw am ddiwrnodau hyfforddi yn y cyfryngau i bobl ag anabledd dysgu.

Fe wnaethon nhw hefyd egluro bod ITV Cymru eisiau cynnwys mwy o bobl o gefndiroedd gwahanol.
Maen nhw’n cynnal panel amrywiaeth, cydraddoldeb a chynhwysiant bedair gwaith y flwyddyn. Mae'r cyfarfodydd hyn ar-lein ac yn eu swyddfeydd.

Mae pobl o elusennau yn cwrdd â'r newyddiadurwyr. Maen nhw'n gwylio'r newyddion gyda'r nos ac yn rhoi adborth

Dywedon nhw, os yw elusennau eisiau cysylltu â chyfryngau’r teledu, y dylen nhw rannu lluniau neu fideos gan fod hyn yn helpu i adrodd eich stori'n well.

Diolchodd Sioned i Elin a Carl. Dywedodd fod yn rhaid i'r cyfryngau ddangos pobl ag anabledd dysgu mewn ffordd gadarnhaol.

4. Cyflwyniad gan Michael Beynon o Mencap Cymru

Rhoddodd Michael ei sgwrs gyda'i fam. Mae wedi gwneud llawer o bethau, gan gynnwys:

- Dechrau ei fusnes ei hun o'r enw **Coalpit Welsh Cakes.**
- Bod yn athletwr ac yn eiriolwr.
- Torri recordiau.

Dywedodd Michael fod pobl weithiau'n meddwl na all wneud pethau heb ofyn iddo yn gyntaf.

Mae Michael yn rhan o'r grŵp **Mencap Myth Busters**. Mae gan y grŵp hwn 18 o bobl ag anabledd dysgu. Maen nhw'n rhannu sut beth yw bywyd mewn gwirionedd iddyn nhw.

Dywedodd Michael fod rhaid gweld pobl ag anabledd dysgu yn y cyfryngau. Mae hyn yn eu helpu i fod yn fodelau rôl. Mae'n helpu i newid sut mae pobl yn meddwl am anabledd dysgu.

Gorffennodd drwy ddweud bod **gwelededd** yn arwain at gynhwysiant ac mae cynhwysiant yn arwain at newid go iawn.

Ystyr **gwelededd** yw cael eich gweld, eich cydnabod a'ch deall.

5. Cwestiynau a syniadau

Gofynnodd Wayne Crocker o Mencap Cymru i fam Michael pa gyngor y byddai hi'n ei roi i rieni eraill pobl ag anabledd dysgu.
Dywedodd mam Michael y byddai hi'n dweud wrth rieni eraill i adael i'w plant roi cynnig ar lawer o bethau gwahanol. Helpwch nhw i ddod o hyd i rywbeth maen nhw wrth eu bodd yn ei wneud.

Mae angen i ysgolion a cholegau roi mwy o gyfleoedd i blant a phobl ifanc ag anableddau dysgu roi cynnig ar bethau gwahanol.

Gofynnodd Amanda Everson o CWVYS beth allai gwasanaethau ei wneud i fod yn fwy hygyrch i bobl ag anabledd dysgu.

Dywedodd Michael y dylen nhw fod yn groesawgar ac yn gyfeillgar.

Dywedodd Wayne y gallwn ddysgu gan wledydd eraill am wneud gwasanaethau ieuenctid yn fwy cynhwysol.

Gofynnodd Mark Isherwood AS i Michael pa mor bwysig yw hi i bobl ag anableddau dysgu wneud ymarfer corff a chadw'n heini.

Dywedodd Michael fod ymarfer corff yn bwysig iawn yn ei fywyd. Mae hefyd yn ysgrifennu llyfr am fwyta'n iach.

Gofynnodd Sioned i Richie beth ellid ei wneud i wneud lleoedd yn fwy cynhwysol i bobl ag anabledd dysgu.

Dywedodd Richie fod gormod o leoedd yn gwrthod gadael i bobl dalu ag arian parod. Nid yw hyn yn deg i lawer o bobl ag anabledd dysgu na allant dalu â cherdyn. Mae'n atal pobl rhag gallu mynd allan a mwynhau eu hunain.

Mae Gig Buddies yn cefnogi'r ymgyrch cymdeithas heb arian parod i gael mwy o leoedd fel siopau, bariau a bwytai i dderbyn arian parod.

Cyn iddo ymuno â Gig Buddies, roedd rhaid i Richie fod adref erbyn 11pm. Nawr gall aros allan yn hwyr gyda'i gyfaill gigiau.

6. Unrhyw fater arall

Gofynnodd Sioned a oedd unrhyw beth yr hoffai pobl siarad amdano mewn cyfarfodydd yn y dyfodol.

Dywedodd Adele Rose-Morgan yr hoffai siarad am sut i wneud ysgolion a cholegau yn fwy cynhwysol.

Hoffai Joe Powell o Bobl yn Gyntaf Cymru Gyfan i'r grŵp siarad am eiriolaeth.

Dywedodd Louise Peck o Your Voice Advocacy fod llawer o bobl yn bryderus iawn am gynlluniau Llywodraeth y DU i dorri budd-daliadau.

Dywedodd Sion Jones o Mencap Cymru eu bod nhw'n cynnal arolwg i ddarganfod sut beth yw bywyd i bobl ag anabledd dysgu sy'n byw yng Nghymru.

Gallwch lenwi'r arolwg hawdd ei ddarllen yma: https://wales.mencap.org.uk/WalesSurvey25.

Hoffai Sion gyflwyno canfyddiadau'r arolwg i'r grŵp mewn cyfarfod yn y dyfodol.

7. Y cyfarfod nesaf

Bydd y cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ar-lein **ddydd Mercher 24 Medi 2025** rhwng 12.15-1.15pm.

Dylai unrhyw un sydd â syniadau ar gyfer y cyfarfod anfon e-bost at
Sam Williams: samantha.williams@ldw.org.uk neu
Sara Pickard: SaraE.Pickard@mencap.org.uk.

Diolchodd Sioned i bawb am ddod i'r cyfarfod a rhannu eu syniadau.

Gallwch ddod o hyd i fersiynau hawdd ei ddeall o holl agendâu'r grŵp trawsbleidiol, ynghyd â'r holl nodiadau ynghylch ei gyfarfodydd, yma: www.ldw.org.uk/cy/project/grwp-trawsbleidiol-ar-anabledd-dsygu/

Geiriau anodd

Cadeirydd

Cadeirydd y grŵp yw'r person sy'n arwain y cyfarfodydd.

Gwelededd

Ystyr gwelededd yw cael eich gweld, eich cydnabod a'ch deall.

Llysgennad

Llysgennad yw rhywun sy'n hyrwyddo rhywbeth. Gallai hyn fod yn dweud wrth bobl am wasanaeth neu sefydliad.

Ysgrifennydd neu gyd-ysgrifenydd

Yr ysgrifennydd yw'r person neu'r sefydliad sy'n gyfrifol am drefnu'r grŵp. Er enghraifft, mae'n trefnu cyfarfodydd ac yn dosbarthu agendâu.

Cyd-ysgrifenyddion yw pan fydd mwy nag un person yn rhannu rôl yr ysgrifennydd.